

Stellingen Greenpeace ten behoeve van het rondtafelgesprek op 13 oktober 2016 over de Ontwerp Rijksstructuurvisie Windenergie op Zee: Aanvulling Hollandse Kust.

Joris Thijssen, algemeen directeur Greenpeace Nederland

1. We waren gewend onze (fossiele) energie uit de grond te halen. Nieuwe, schone energiebronnen staan ook dikwijls boven de grond en zijn nu eenmaal zichtbaar.

Anderhalve eeuw lang hebben we gas, olie en kolen uit de aarde gehaald en opgestookt, met alle CO₂-uitstoot en gevaarlijke klimaatverandering van dien. Dat tijdperk moet binnen anderhalf a twee decennia voorbij zijn om aan de anderhalve graaddoelstelling, die in het Klimaatakkoord van Parijs afgesproken is, te kunnen voldoen. Dat betekent dat we álle denkbare bronnen van schone energie nodig hebben. Dikwijls zijn dat schone energiebronnen die je kunt zien, zoals windmolens op land en zee, zonnepanelen, maar ook mestvergisters of boorinstallaties voor aardwarmte. Dat is onvermijdelijk.

2. Álle aangewezen locaties voor wind op zee zijn keihard nodig om aan Klimaatakkoord Parijs te kunnen voldoen.

De indruk lijkt te bestaan dat er bij de uitrol van wind op zee veel keus is tussen locaties. Dat is niet het geval: op de Noordzee strijden vele ruimtelijke claims om voorrang. Alle locaties die tot dusverre zijn aangewezen, zowel boven de Wadden, voor de Hollandse Kust als verder weg op zee, zijn in de nabije toekomst keihard nodig voor nieuw windparken. Al zou nu gekozen worden voor IJmuiden Ver (met alle vertraging en hogere kosten van dien) dan nog zouden de locaties voor de Hollandse Kust snel in beeld komen voor verdere uitrol.

Daar komt bij dat de 4,5 GW wind op zee die is afgesproken in het Energieakkoord slechts een begin is gemaakt met wind op zee. Uiteindelijk is 20 tot 25 GW nodig.

Overigens zij opgemerkt dat er in Engeland, Schotland en Denemarken veel dichterbij de kust gebouwd wordt dan 18,5 km. Ook in Nederland zijn diverse zoekgebieden in studie geweest die veel dichterbij de kust lagen en die allemaal zijn afgewezen.

3. Huidige locaties gunstig qua natuur

De locaties voor Borssele en de Hollandse Kust waar nu windparken worden ontwikkeld zijn gunstig qua liggen ten opzichte van beoogde beschermde natuurgebieden op zee. De korte termijneffecten (voor zover we nu weten) op zeezoogdieren, vissen en vleermuizen zijn te overzien. In de nieuwe parken wordt zoveel mogelijke rekening gehouden met mogelijke negatieve effecten op zeevogels. De lange termijneffecten zijn lastiger te voorspellen; daar wordt wel serieus onderzoek naar gedaan.

4. Elke vertraging van de uitrol van wind op zee is onverantwoord

De voortvarende aanbesteding en spectaculaire kostendaling bij wind op zee is een van de grootste successen van het Energieakkoord. Voorheen werd een planmatige en succesvolle uitrol gefrustreerd door voortdurende beleidswijzigingen. Die negatieve tendens is met het EA doorbroken. Door opnieuw te gaan sleutelen aan de plannen, zou de overheid in oude fouten vervallen. De onvermijdelijke vertraging die dit tot gevolg heeft maakt dat de ambities van het Energieakkoord, laat staan die van het Klimaatakkoord van Parijs, verder uit beeld raken. Onverantwoord.

5. Kostenbesparing hard nodig om méér tempo te maken

De omslag naar schone energie kost geld, eens te meer omdat fossiele energie door de lage grondstof- én CO₂-prijzen voorlopig goedkoper is dan schone energie. Het kostenvoordeel dat met gestandaardiseerde platforms voor de Hollandse Kust gehaald kan worden (naar zeggen van minister Kamp 2 miljard euro) is dus van harte welkom om de verdere groei van schone energie te versnellen. Het is zonder zoveel geld extra uit te geven voor een locatie uit zicht, zeker in de wetenschap dat ook de huidige locatie snel nodig is.

Meer informatie? Joris.wijnhoven@greenpeace.com of 06 5206 2973